

vejelse. Det angaar det Krav, der i Overensstemmelse med tidligere Lovforslag stilles som ubetinget, nemlig at Kandidater med anden Karakter udelukkes fra at søge Dommerembeder. Vi have modtaget Henvendelser om dette Spørgsmaal og have overvejet, om der ikke kunde være Anledning til at aabne Kandidater med anden Karakter Adgang under visse nærmere Forudsætninger til Dommerembeder i første Instans, hvilke nu efter den ny Ordning som Regel tillige ere Politimesterembeder, altsaa ikke til kollegiale Retter. Det er ogsaa et Spørgsmaal, med Hensyn til hvilket Udvalget ikke vil komme til noget endeligt Standpunkt før ved tredje Behandling. Med Hensyn til de særlige Kvalifikationer, der udkræves for at blive Højesterets- og Landsretsdommer, have vi noget udførligere end tidligere præciseret Betingelserne, men i øvrigt i Overensstemmelse med Grundsætningerne i den gældende Ret; der er for saa vidt ikke noget nyt, der behøver at begrundes.

Jeg skal ligeledes gøre opmærksom paa de Bestemmelser i Kapitel 4, som vi have truffet med Hensyn til de Tilfælde, hvor Retsvidner skulle tilkaldes. Tilkaldelsen er nemlig udstrakt ret vidt i Lovforslaget, videre, end Tilfældet var i tidligere Forslag. Derimod have vi i og for sig intet at indvende. Men vi have dog haft under Overvejelse, hvorledes man skulde begrænse denne Tilkaldelse af Retsvidner uden Skade for Parten, uden Skade for den paagældende sigtede, saaledes at man paa den ene Side opnaaede at sikre sig om muligt mere selvstændige Retsvidner, end Stævningmænd ofte ville være, og paa den anden Side forskaanede Borgerne for et saa byrdefuldt Arbejde, som det kan være med kort Varsel at skulle afbryde hele sin Forretning for at møde som Retsvidne i et givet Tilfælde. Det er forhaabentlig naaet ved de Ændringsforslag, vi have stillet under Nr. 24 a. og følgende, og hvorom hele Udvalget er enig.

Med Hensyn til Stævningmændene har der været et Spørgsmaal, der idelig og idelig i det følgende vil komme igen. Vi have ganske billigt Lovforslagets Tanke, at der ikke som nu kræves Æd af dem, men at en højtidelig Forsikring er tilstrækkelig, men vi have fundet, at den Forsikringsform; Paa Ære og Samvittighed, der her er indført i Forslaget og ogsaa findes paa mange andre Punkter, ikke nødvendigvis behøver at være den rigtige. Ved et Lovforslag, der har foreligget for Landstinget tidligere, men ikke

kom til endelig Behandling her, blev det oplyst, at der bruges meget forskellige Former i de Tilfælde, hvor en højtidelig Forsikring træder i Stedet for Løfteed; man bruger ikke altid denne Form: Paa Ære og Samvittighed. Vi have derfor ment at burde holde Spørgsmaalet aabent, saaledes at det blot betegnes som en højtidelig Erklæring, og det overlades til Justitsministeren nærmere at formulere den.

Saa kommer det første betydningsfulde Dissenspunkt, hvor der er et Flertal og et Mindretal i Udvalget. Det angaar Maaden, hvorpaa Nævningerne blive at kalde. Som det vil ses, indeholder Ændringsforslaget ikke i nogen Maade noget om, at Nævninger ikke skulle optages som Retsinstitut. Det er dog ingenlunde saa, at alle Udvalgets Medlemmer, lige saa lidt som alle Borgere i det danske Samfund, føle sig overbeviste om, at Nævningers Indførelse nu er et virkeligt Gode. Der er dem, der mene, at de ere en skadelig Institution, andre mene, at Fordelene ved dem ere meget tvivlsomme, og Opinionen rundt om i Landene er ikke denne Institution gunstig. Mange betragte den som en forældet Institution. Nu komme vi, omtrent 60 Aar efter Grundloven — eller det vil jo blive 62, før Loven tidligst kan træde i Kraft —, og indføre en Institution, hvorom vi høre fra mange Sider det Raab lyde, at det komme vi bort fra efterhaanden, idet denne Institution ikke har vist sig saa praktisk til at sikre Retfærdighedens Haandhævelse, som man oprindeligt, i Begyndelsen af forrige Aarhundrede eller henvend Midten af det, tænkte sig. Mange fremmede ville forundre sig over, at vi nu indføre denne Institution. Men Standpunktet for Udvalget har været det, at Grundloven kræver Nævninger og kræver dem i en bestemt Form, som ikke kan forstaas som den Form, man nu mange Steder har Sympati for, nemlig som Lægmands Indførelse til retslige Afgørelser som Meddommænd. Nu er det et Standpunkt, som jeg oftere har hævdet her i Salen, at Lovgivningsfaktorerne godt kunne blive enige om at lade en saadan Løfteparagraf hvile — den her omhandlede Paragraf har jo i Kraft heraf hvilet i en Aarrække —, men naar det Tidspunkt kommer, at den fra nogen af Lovgivningsfaktorernes Side kræves opfyldt, saa er ingen af de andre berettiget til at gaa derimod. Saaledes foreligger Situationen nu. Der er efter alt, hvad der foreligger, ikke Tvivl om, at den anden Afdeling af Rigsdagen, Folketinget, kræver den her-